

A szervezeti integritást sértő események kezelésének és bejelentésének rendje

A Belső Kontroll Kézikönyv 2. sz. függeléke

Iktatási szám: XXV/2247-1/2017.

1. Általános rendelkezések

Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (Áht.) 69. §-a, az államháztartási törvény végrehajtásáról szóló 368/2011 (XII. 31.) Korm. rendelet (Ávr.), továbbá a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet (Bkr.) alapján az Alkotmánybíróság szervezeti integritását sértő és veszélyeztető események bejelentésének eljárásrendjét az alábbiak szerint szabályozom.

2. A szabályzat célja

A jelen szabályzat célja, hogy az Alkotmánybíróság a működésével összefüggő visszaélésekre, szabálytalanságokra és integritási kockázatokra vonatkozó bejelentések fogadására és kivizsgálására vonatkozó általános eljárásrend meghatározásával az Alkotmánybíróság Belső Kontroll Kézikönyvének megfelelően hozzájáruljon az integritási kockázatok szervezeten belüli hatékony kezeléséhez, valamint az integritást sértő eseményekkel szembeni ellenálló képesség javításához.

A jelen szabályzat rendelkezései nem alkalmazhatóak azon közérdekű bejelentések eljárásrendjeként, melyek esetében hatósági ellenőrzésnek vagy egyéb ágazati eljárás alkalmazásának van helye. Ezen esetekben a közérdekű bejelentést a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező közigazgatási szervnek kell megküldeni, aki az általános és ágazati eljárási szabályok szerint lefolytatja a közérdekű bejelentés kivizsgálását.

A jelen szabályzat továbbá nem alkalmazható az Alkotmánybíróság tagjainak összeférhetetlenségére és az indítvány elbírálásából való kizárására vonatkozó bejelentések elintézésére.

3. A szabályzat hatálya

A szabályzat személyi hatálya kiterjed az Alkotmánybíróságon valamennyi szervezeti egységére, önálló szervezetére (továbbiakban együtt szervezeti egységek), továbbá az ezekkel köztisztviselői, munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban álló személyekre (továbbiakban dolgozók).

A szabályzat tárgyi hatálya kiterjed az Alkotmánybíróságban észlelt valamennyi szervezeti integritást sértő eseményre.

4. A szervezeti integritást sértő események fogalma

Az integritást sértő esemény minden olyan esemény, amely a szervezetre vonatkozó szabályoktól, valamint a jogszabályi keretek között az elnök és az Alkotmánybíróság meghatározott szervezeti célkitűzéseinek, értékeinek és elveinek megfelelő működésétől eltér.

Integritást sért az a dolgozó, aki szándékosan, közvetlenül vagy közvetítő útján bármilyen előnyt kér, vagy az előnyt elfogadja, akár a maga, akár egy harmadik személy javára, vagy ilyen előny ígéretét elfogadja azért, hogy cselekedjen vagy tartózkodjon a kötelessége szerinti, vagy a működéssel kapcsolatos cselekvéstől.

A szervezeti integritást sértő események két típusba sorolhatók:

- a) szabálytalanság,
- b) egyéb szervezeti integritást sértő esemény.

A szabálytalanság valamely létező szabálytól (jogszabály, szabályzat, utasítás, munkaköri leírás stb.) való eltérést jelent, amely az államháztartás működési rendjében, a költségvetési gazdálkodás bármely gazdasági eseményében, a feladatellátás bármely tevékenységében az egyes műveletekben fordulhat elő.

A szervezeti integritást sértő esemény alapesetei:

- a) a szándékosan okozott (félrevezetés, megvesztegetés, szándékosan okozott szabálytalan kifizetés, stb.),
- b) a nem szándékosan okozott (figyelmetlenségből, hanyag magatartásból, helytelenül vezetett nyilvántartásból, stb. származó tevékenység)

A szervezeti integritást sértő események fajtái:

- a) egyedi,
- b) ismétlődő,
- c) rendszerszintű.

A munkafolyamatokban elkövetett és a belső kontrollrendszer keretében feltárt olyan hiba, mulasztás, amely egyértelműen nem jár sem költségvetési kihatással, sem reputációs kockázattal, továbbá az adott folyamat célját, a végrehajtás határidejét nem veszélyezteti és mindemellett a munkafolyamatokba építetten, a folyamat felelőse által javítható, nem szervezeti integritást sértő eseménynek, csupán hiányosságnak tekintendő.

5. A szervezeti integritást sértő események kezelésben eljáró személyek

Az Alkotmánybíróság elnökének feladatai

A szervezeti integritást sértő események megelőzésével és megszüntetésével kapcsolatosan az Alkotmánybíróság elnökének (a továbbiakban: elnök) feladata, hogy:

- a) a szabályozottságot, illetve a szabályok betartását az egyes szervezeti irányítási szintek bevonásával folyamatosan figyelemmel kísérje, és biztosítsa a szervezeti integritást sértő események kivizsgálásának feltételeit,
- b) szervezeti integritást sértő esemény gyanúja esetén minden ügyet érdemben kivizgáltasson, és a megállapított szervezeti integritást sértő esemény esetén hatékony intézkedést rendeljen el.
- c) a szervezeti integritást sértő eseményről, illetve az ilyen esemény megelőzésével és megszüntetésével kapcsolatos intézkedéséről szükség esetén tájékoztatja az Alkotmánybíróság főtítkárát és a gazdasági főigazgatót.
- d)

A szervezeti egységek vezetőinek feladatai

A szervezeti egység vezetője felelős a feladatkörébe tartozó szakterületen észlelt szervezeti integritást sértő események

- a) megelőzéséért,
- b) feltárásáért,
- c) nyomon követéséért,
- d) dokumentálásának elősegítéséért,
- e) a hiányosságok megszüntetésével kapcsolatos intézkedések kezdeményezéséért,
- f) megvalósításuk ellenőrzéséért.

A szervezeti egységek vezetői az integritást sértő cselekményt vagy eseményt, illetve ennek gyanúját haladéktalanul bejelentik az elnöknek.

Az Alkotmánybíróság munkatársainak feladata

Az Alkotmánybíróság munkatársai az integritást sértő cselekményt vagy eseményt, illetve ennek gyanúját haladéktalanul bejelentik a saját szervezeti egységük vezetőjének.

Az integritási tanácsadó

Az elnök tájékoztatása és felkérése esetén javaslatot tesz az elnöknek a szervezeti integritást sértő események, illetve erre utaló gyanú esetén a szükséges intézkedés megtételére.

A szervezeti integritást sértő események észlelése és bejelentése

A szervezeti integritást sértő esemény észlelése származhat belső- vagy külső ellenőrzésből, továbbá belső vagy külső személy által tett bejelentésből.

A szervezeti integritást sértő esemény gyanújának az Alkotmánybíróságon belüli észlelése esetén alkalmazandó bejelentő adatlap mintát a jelen szabályzat 1. számú melléklete tartalmazza.

Amennyiben az Alkotmánybíróság valamely szervezeti egységének vezetője, illetve munkatársa észlel szervezeti integritást sértő eseményre utaló gyanút, akkor felettes vezetőjén keresztül – illetve annak egyértelmű érintettsége esetén közvetlenül – értesíteni kell az elnököt.

Amennyiben lehetséges, a szervezeti integritást sértő esemény gyanú bejelentésekor ki kell térni arra, hogy:

- a) mi a szervezeti integritást sértő esemény gyanú pontos tartalma és amennyiben számszerűsíthető, annak értéke,
- b) milyen normától (jogszabály, belső szabályzat, stb.), értéktől, elvtől, célkitűzéstől való eltérésről van szó,
- c) elévülési időn belül észlelték-e a szervezeti integritást sértő eseményt (amennyiben releváns),
- d) a szervezeti integritást sértő esemény gyanú mely területet érinti,
- e) van-e enyhítő körülmény (pl. súlyos következménnyel járó határidő túllépését váratlan, elháríthatatlan külső akadály fellépése okozta, a hibás elszámolást informatikai hiba okozta, stb.),
- f) a szervezeti integritást sértő esemény gyanúja milyen módon merült fel (pl. belső kontrollrendszer keretében, vezetői ellenőrzés, folyamatba épített ellenőrzés, vagy külső bejelentés, stb.),
- g) korrigálható-e a szervezeti integritást sértő esemény,
- h) pénzügyi elszámolást érintő szervezeti integritást sértő esemény esetén van-e reális lehetőség a visszakövetelésre - amennyiben igen, megtörténtek-e az ahhoz szükséges intézkedések,
- i) amennyiben kártérítési igény merül fel, foganatosították-e már az ahhoz szükséges intézkedéseket.

Amennyiben az Alkotmánybíróság belső ellenőre észleli a szervezeti integritást sértő eseményt, akkor a Belső Ellenőrzési Kézikönyv és a vonatkozó hatályos jogszabályok rendelkezéseinek megfelelően jár el.

A büntető, szabálysértési, kártérítési eljárás megindítására, munkáltatói intézkedés megtételére okot adó cselekmény, magatartás, mulasztás vagy hiányosság gyanúja esetén az ellenőrző szervezet a működését szabályozó jogszabály alapján jár el. A szervezeti integritást sértő eseményre vonatkozó megállapítások alapján az elnöknek, illetve a szervezeti egység vezetőjének intézkedési tervet kell kidolgozni.

A szervezeti integritást sértő esemény gyanúját bejelentő személy védelme

A szervezeti integritást sértő esemény gyanúját bejelentő személyt (továbbiakban bejelentő) nem érheti hátrány a bejelentés megtétele miatt.

Tiltott minden, a bejelentő számára hátrányos intézkedés, amelyre a bejelentés miatt kerül sor, abban az esetben is, ha egyébként az intézkedés jogszerű lenne.

A bejelentő személyes adatait az önálló szervezeti egység vezetője és az elnök titkosan kezeli, azok kizárólag a bejelentés alapján kezdeményezett eljárás lefolytatására hatáskörrel rendelkező személy, szerv részére adhatók át, abban az esetben, ha ez a bejelentés kivizsgálásához szükséges, vagy ha az adatai továbbításához a bejelentő egyértelműen hozzájárult. A bejelentő személyes adatai egyértelmű hozzájárulása nélkül nem hozhatók nyilvánosságra.

A fentiekől eltérően ha nyilvánvalóvá vált, hogy a bejelentő rosszhiszeműen döntő jelentőségű valótlan információt közölt, és

- a) ezzel bűncselekmény vagy szabálysértés elkövetésére utaló körülmény merül fel, személyes adatait az eljárás lefolytatására jogosult szerv vagy személy részére át kell adni,
- b) alappal valószínűsíthető, hogy másnak jogellenesen kárt vagy egyéb jogsérelmet okozott, személyes adatait az eljárás kezdeményezésére, illetve lefolytatására jogosult szervnek vagy személynek kérelmére át kell adni.

6. A szervezeti integritást sértő esemény kezelését célzó eljárás mellőzése vagy megindítása

A megküldött dokumentumok, a bejelentés alapján az elnök mérlegeli a szervezeti integritást sértő esemény gyanú megalapozottságát.

A bejelentés vizsgálata mellőzhető, ha:

- a) egy korábbi bejelentéssel azonos tartalmú,
- b) azonosíthatatlan személy által tett bejelentés, (névtelen bejelentés)
- c) ha a bejelentő a sérelmezett tevékenységről vagy mulasztásról való tudomásszerzéstől számított hat hónap után terjesztette elő beadványát.

A sérelmezett tevékenység vagy mulasztás bekövetkeztétől számított egy éven túl előterjesztett bejelentést érdemi vizsgálat nélkül el lehet utasítani.

Abban az esetben, ha a beadvány nem minősül az Alkotmánybíróság működésével összefüggő szervezeti integritást sértő eseményre vonatkozó bejelentésnek, az elnök azt haladéktalanul további ügyintézésre átteszi a hatáskörrel rendelkező szervezethez.

Amennyiben az elnök nem tartja megalapozottnak a szervezeti integritást sértő esemény gyanúját, vagy az egyértelműen megállapítható cselekmény, magatartás, mulasztás csekély súlyú, akkor a szervezeti integritást sértő esemény kezelését célzó eljárást mellőzheti.

A szabálytalanság gyanújának megállapításánál a hatályos jogszabályi előírások és belső szabályzatok alapján kell mérlegelni.

Ha az elnök megalapozottnak találja a szervezeti integritást sértő esemény gyanúját, dönt arról, hogy az ügyben szükséges-e szervezeti integritást sértő esemény eljárást

lefolymatni, és ha igen, milyen módon. Az elnök kötelessége és felelőssége gondosan, az ügyben fellelhető minden körülmény mérlegelésével dönteni a további eljárás, illetve intézkedés szükségességéről.

Amennyiben az elnök azt észleli a bejelentés alapján, hogy azonnali intézkedésnek van helye, értesíti az érintett szervezeti egység vezetőjét a szükséges intézkedések megtétele érdekében.

7. A szervezeti integritást sértő esemény kezelését célzó eljárás lefolytatása

Az elnök dönt a szervezeti integritást sértő esemény kezelését célzó eljárás megindításáról, a kivizsgálást végző személyről vagy testületről.

Az elnök döntése alapján, az arra kijelölt személy(ek)nek vagy testületnek kell az eljárást lefolymatni, indokolt esetben külső szakértőt is felkérni. Az így felkért szakértő köteles írásbeli nyilatkozatot tenni arról, hogy az eljárásban való részvétele nem ütközik összeférhetetlenségi akadályba.

Az eljárást 30 munkanapon belül le kell folymatni. Amennyiben a rendelkezésre álló határidő kevésnek bizonyul, a vizsgálatot folymatónak ezt a tényt – az indok és a javasolt határidő feltüntetésével – jeleznie kell az elnök felé, aki dönthet a kivizsgálásra rendelkezésre álló határidő egyszeri meghosszabbításáról, a mérlegelési jogkörébe tartozó újabb határidő megjelölésével. Az eljárási határidőbe, az adatkérések teljesítési ideje nem számít bele.

Az eljárás során az ügyet vizsgáló személy vagy testület meghallgathatja az ügyben érintett, illetve az ügy kivizsgálása szempontjából releváns információval rendelkező személyeket. A meghallgatás időpontjáról az érintett személyt legalább 3 munkanappal megelőzően, igazolható módon tájékoztatni kell. A meghallgatásról jegyzőkönyvvezető bevonásával az elmondottak lényegét tartalmazó jegyzőkönyvet kell felvenni.

Az eljárás a vizsgálatot lefolymató személy vagy testület által készített jegyzőkönyvvel zárul, amelyben rögzíteni kell az eljárás eredményét, az annak megállapítását alátámasztó bizonyítékokat, az ügy szempontjából releváns információkat, nyilatkozatokat.

Az eljárás jegyzőkönyvben rögzített eredménye lehet:

- a) annak megállapítása, hogy nem történt szervezeti integritást sértő esemény, ebben az esetben javaslat az eljárás intézkedés nélküli megszüntetésére (pl. hibás észlelés, jelentéktelen szabálytalanság, stb.),
- b) a szervezeti integritást sértő esemény megtörténtének megállapítása.

Amennyiben az eljárás során a vizsgálatot végzők arra a következtetésre jutnak, hogy a megállapított szervezeti integritást sértő esemény rendszer jellegű, vagy megfelelő intézkedés hiányában azzá válhat, akkor intézkedési tervet kötelesek kidolgozni az elnök számára a hasonló szervezeti integritást sértő események elkerülése érdekében.

A bejelentőt az elnök vagy szervezeti egységének vezetője tájékoztatja az eljárás eredményéről.

8. Az alkalmazható jogkövetkezmények

A jogkövetkezményekről való döntés – a jegyzőkönyv tartalmára figyelemmel – az elnök feladata.

Az elrendelt jogkövetkezménynek arányosnak kell lennie a megállapított szervezeti integritást sértő esemény súlyával.

Az elnök hatáskörébe, mérlegelési jogkörébe tartozó jogkövetkezmények a vonatkozó jogszabályok rendelkezései alapján:

- a) kártérítési eljárás megindítása,
- b) rendkívüli felmentés, egyéb munkáltatói intézkedés,
- c) szabálysértési eljárás kezdeményezése,
- d) büntető eljárás kezdeményezése.

9. A szervezeti integritást sértő eseményekkel kapcsolatos eljárások (intézkedések) nyomon követése

Az elnök – szükség esetén a szervezeti egységek vezetőinek, illetve az integritási tanácsadó segítségével – köteles nyomon követni a megindított eljárások helyzetét, továbbá figyelemmel kísérni a hozott döntések, a szükséges intézkedések végrehajtását.

Az elnök évente értékeli a megtett intézkedések hatását és hatékonyságát.

Az elnök mellett az adott a szervezeti integritást sértő esemény ügyében érintett önálló szervezeti egység vezetője köteles nyomon követni az intézkedések végrehajtását. Az elnök által kijelölt munkatárs a közérdekű és az integritást sértő esemény és panaszok bejelentéséről a 3. számú melléklet szerinti nyilvántartást vezeti.

Amennyiben az intézkedések végrehajtása során megállapításra kerül, hogy a fogantatott intézkedések nem elég hatékonyak és eredményesek, az integritás tanácsadó a szervezeti integritást sértő eseménnyel érintett terület vezetőjét és az elnököt írásban értesíti a további intézkedések meghozatala érdekében.

A szervezeti integritást sértő esemény korrigálása esetén nincs további teendő. A szervezeti integritást sértő esemény fennállása esetén újabb intézkedést kell hozni, illetve kezdeményezni a hiba kijavítására.

A szervezeti integritást sértő eseményekkel kapcsolatos nyilvántartási kötelezettségek

Az elnök köteles gondoskodni a szervezeti integritást sértő eseményekkel kapcsolatban keletkezett iratanyagok nyilvántartásának naprakész és pontos vezetéséről.

A szervezeti integritást sértő események kezelésének és bejelentésének rendje

Az integritás tanácsadónak nyilván kell tartania a megtett intézkedéseket, az azokhoz kapcsolódó határidőket.

Az nyilvántartás a tárgyévet követő évre vonatkozó belső ellenőrzési terv elkészítéséhez szükséges kockázatelemzés alapjául is szolgáló, alábbi információkat tartalmazza:

- a) a szervezeti integritást sértő esemény típusát (büntető-, szabálysértési, kártérítési eljárásra, munkáltatói intézkedésre okot adó),
- b) a szervezeti integritást sértő esemény rövid leírását,
- c) a kapcsolódó lezárt eljárás eredményét (pl. a kártérítést megfizették, feljelentés történt, bírósági szakaszban van stb.),
- d) az érintettek számát, beosztását,
- e) az esetleges kár mértékét,
- f) a szervezeti integritást sértő esemény kezelése érdekében tett intézkedések leírását.

Bejelentések rendjének szabályai

Bejelentés írásban, levélben vagy elektronikus úton, az alábbi elérhetőségeken tehető:

Postai cím: 1015 Budapest, Donáti u. 35-45., 1535 Budapest, Pf. 773.

Elektronikus cím: integritas-bejelentes@mkab.hu

A bejelentések érkeztetése, iktatása az Alkotmánybíróság Iratkezelési szabályzatában foglaltak szerint történik. A bejelentést az iktatást követően haladéktalanul továbbítani kell az elnök részére. Az iktatást követően a bejelentésekhez hozzáféréssel kizárólag az elnök, a főtitkár, valamint az általuk kijelölt személyek rendelkezhetnek.

Záró és hatályba léptető rendelkezések

A jelen szabályzat 2018. január 1-én lép hatályba.

Budapest, 2017. december 19.

Dr. Sulyok Tamás s. k.
elnök

Mellékletek:

1. számú melléklet: Bejelentés közérdekű, az integritást sértő esemény és panaszokról (minta)
2. számú melléklet: Nyilvántartás közérdekű, az integritást sértő esemény és panaszok bejelentéséről (minta)
3. számú melléklet: A bejelentések folyamata

BEJELENTÉS

a közérdekű és az integritást sértő eseményről és panaszról

A bejelentő	
neve:	
lakcíme:	
elérhetősége (tel., mob., fax.)	
e-mail címe:	

Tájékoztatás:

A bejelentőt nem érheti hátrány a panasz, illetve a közérdekű bejelentés megtétele miatt. Személyes adatai csak a bejelentés alapján kezdeményezett eljárás lefolytatására hatáskörrel rendelkező szerv részére adhatók át, amennyiben e szerv annak kezelésére törvény alapján jogosult, vagy az adatai továbbításához a bejelentő egyértelműen hozzájárult. A bejelentő adatai egyértelmű hozzájárulása nélkül nem hozhatók nyilvánosságra.

Ha nyilvánvalóvá válik, hogy a bejelentő rosszhiszeműen járt el, és ezzel bűncselekményt vagy szabálysértést követett el, másnak kárt vagy egyéb jogsérelmet okozott, adatai az eljárás kezdeményezésére, illetőleg lefolytatására jogosult szerv egy személy részére átadhatóak.

A bejelentőre vonatkozó tájékoztatást tudomásul vettem.

Dátum:

A bejelentő aláírása

Mikor szerzett tudomást a bejelentő a sérelmezett tevékenységről (mulasztásról):

A panasz/közérdekű bejelentés rövid leírása:

A rendelkezésre álló bizonyítékok, dokumentumok felsorolása annak megjelölésével, hogy azok kinek a birtokában találhatók:

Esetleges tanúk neve és elérhetőségük (lakcím, e-mail, telefon):

Közérdekű bejelentés esetén a bejelentő javaslata:

Iktatási szám:.....

NYILVÁNTARTÁS

a közérdekű és az integritást sértő események és panaszok bejelentéséről

201.....-

[illegible]

A bejelentések folyamata

